

N629

Kwaliteitsverbeteringsplan

Opdrachtgever: Provincie Noord-Brabant

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	Blz. 3
2. Beleidskader.....	Blz. 4
3. Kwaliteitsverbeteringen.....	Blz. 7
4. Actiepunten.....	Blz. 12
5. Bijlage.....	Blz. 15

1. Inleiding

1.1 Wie zijn wij?

Werkplaats De Gruyter is het living lab voor maatschappelijke opgaven in Brabant. Een dynamische plek waar ideeën uit de samenleving omsmelten tot concrete ontwerpen, disciplines elkaar ontmoeten en kennisdeling centraal staat.

In de werkplaats werken we volgens een beproefde werkwijze waarin de 5 V's centraal staan: Verlangen, Verkennen, Verrijken, Vormgeven, Verbreden. Het gaat erom al doende tot duurzame, maatschappelijke oplossingen te komen vanuit een integrale benadering. Waarbij initiatiefnemers, jonge professionals en experts ervaringen, kennis en kunde delen én ontwikkelen. Met als doel om een win-winsituatie te creëren voor alle betrokkenen. Er wordt gewerkt, uitgetoetst, bijgeschaafd. En onderweg ontmoeten en inspireren we elkaar.

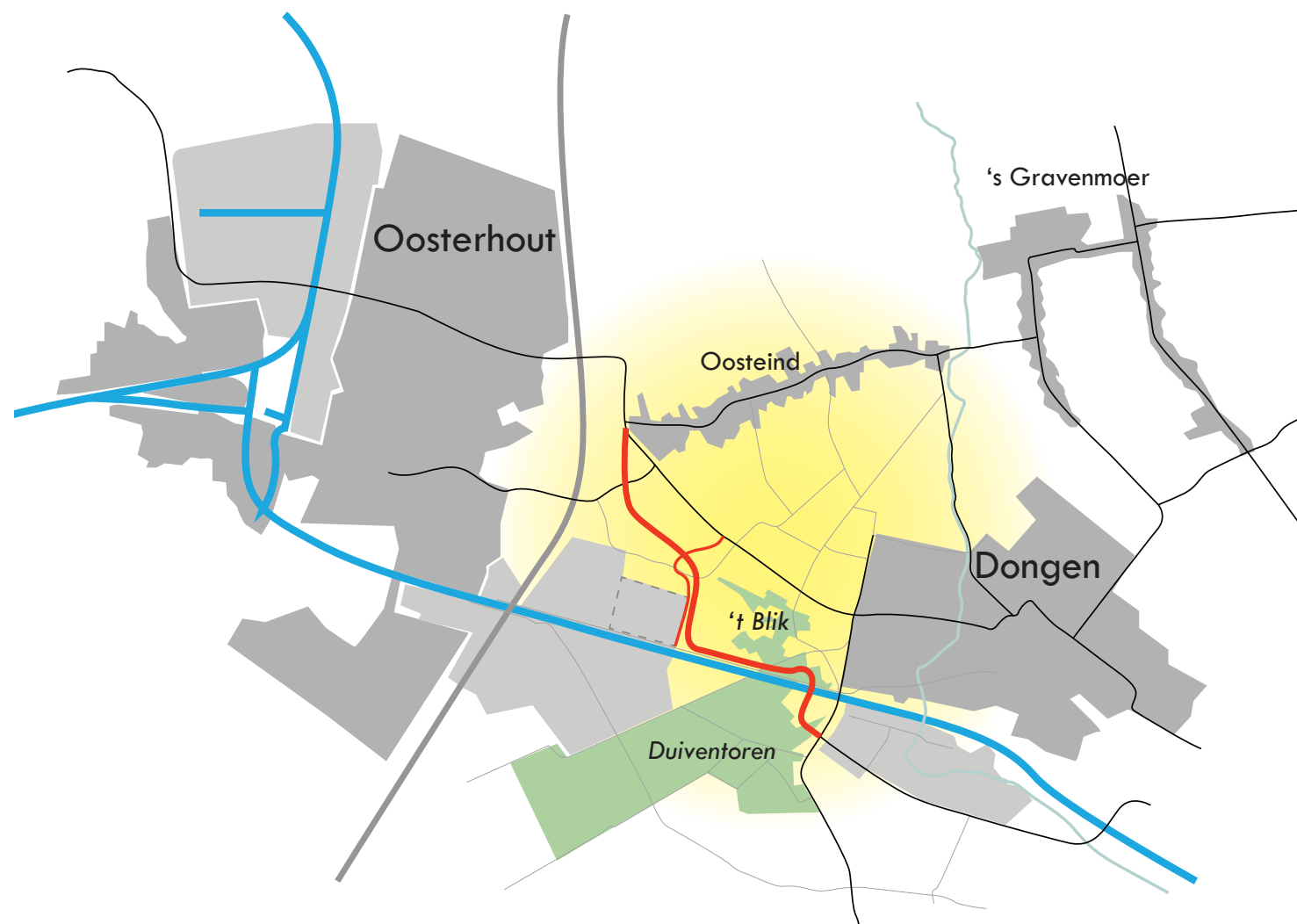
1.2 Wat is de opgave?

De provincialeweg N629 tussen Oosterhout en Dongen gaat op de schop. De weg wordt verlegd en krijgt een nieuw traject. Het gekozen voorkeursalternatief heeft veel impact op de omgeving. Dat vraagt om de ontwikkeling van een goed doordachte gebiedsvisie. Een team van Werkplaats De Gruyter buigt zich over het uitloopgebied bij Dongen, waarbij termen als groen, sociaal en recreatie centraal staan. Rondom de Kanaalzone wordt de relatie tussen natuur, recreatie en de N629 onderzocht. In de gebiedsvisie wordt ook het stuk 'niemandsland' tussen Everdenberg-Oost, Wilhelminakanaal en de N629 meegenomen.

Op grond van de verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant dient bij elke ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied aandacht besteed te worden aan de kwaliteitsverbetering van het landschap. Met betrekking tot dit project is dat tweeledig:

1. De weg en zijn directe omgeving. Dit is beschreven in het beeldkwaliteitsplan.
 2. De impact van de weg op groter gebied, in dit plan zijn de voorgestelde investeringen beschreven.
- Dit plan is een onderdeel voor het Provinciaal inpassingsplan. Wat opgesteld zal worden ten behoeve van de ontwikkelingen omtrent de N629.

1.3 ligging en begrenzing van het plangebied

2. Beleidskader

Buiten het feit dat de gemeente Oosterhout en Dongen in samenwerking met de provincie Noord-Brabant zelf de landschappelijke impact van de verlegging van de weg wensen te compenseren of mitigeren, is er ook beleid hieromtrent vastgesteld. Dit beleid wordt in het vervolg van dit hoofdstuk behandeld.

2. Beleidskader

2.1 VERORDENING RUIMTE 2014

De Verordening ruimte 2014 is door Provinciale Staten van Noord-Brabant vastgesteld op 18 maart 2014. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft de provincie het ruimtelijk beleid en de visie voor de toekomst van Noord-Brabant vastgelegd in een structuurvisie.

De doorwerking van de belangrijke beleidsuitgangspunten uit de structuurvisie naar andere overheden is geregeld in de Verordening ruimte 2014. Met betrekking tot landschap en inpassing van de weg zijn de volgende artikelen uit de Verordening ruimte 2014 van belang:

- Artikel 3: Bevordering van ruimtelijke kwaliteit.

2.2 ARTIKEL 3: BEVORDERING VAN RUIMTELIJKE KWALITEIT

De algemene regels voor de bevordering van ruimtelijke kwaliteit zijn uitgewerkt in artikel 3 van de Verordening ruimte 2014. De regels vragen aan gemeenten om bij ruimtelijke ontwikkelingen aan te geven hoe wordt gezorgd voor behoud en bevordering van de ruimtelijke kwaliteit door in het eerste lid van artikel 3.1 een zorgplicht op te nemen. De zorgplicht is gekoppeld aan een ruimtelijke ontwikkeling waarvoor een bestemmingsplan moet worden herzien, of waarvoor een omgevingsvergunning in afwijking van het geldende plan moet worden verleend. De zorgplichtbepaling heeft geen betrekking op ruimtelijke ontwikkelingen binnen het kader van een geldend bestemmingsplan (inclusief de uitwerkingsmogelijkheden van dit plan). Een ruimtelijke ontwikkeling is als volgt gedefinieerd: “bouwactiviteiten en planologische gebruiksactiviteiten waarvoor een wijziging van het planologisch regime nodig is”. Uitgangspunt daarbij is dat de bescherming van de ruimtelijke kwaliteit in het geldende bestemmingsplan al gewaarborgd is. Een goede landschappelijke inpassing maakt deel uit van de zorg voor het behoud en de bevordering van ruimtelijke kwaliteit. In artikel 3.2 is voor ruimtelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied de plicht tot het realiseren van landschappelijke kwaliteitsverbetering opgenomen. In het kader op pagina 6 zijn de betreffende artikelen opgenomen. Aan de voorwaarden in artikel 3.1, lid 3 wordt voldaan. Daarnaast is er sprake van zorgvuldig ruimtegebruik. Ook dit wordt in het PIP gemotiveerd.

3.1 Zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit

1. De toelichting bij een bestemmingsplan dat voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling bevat een verantwoording dat:
 - a. het plan bijdraagt aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, waaronder in ieder geval een goede landschappelijke inpasbaarheid;
 - b. toepassing is gegeven aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik.
2. Het principe van zorgvuldig ruimtegebruik als bedoeld in het eerste lid houdt in ieder geval in dat:
 - a. een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied gebruik maakt van een bestaand bouwperceel, tenzij in deze verordening uitdrukkelijk anders is bepaald;
 - b. uitbreiding van het op grond van het geldende bestemmingsplan toegestane ruimtebeslag slechts is toegestaan mits de financiële, juridische of feitelijke mogelijkheden ontbreken om de beoogde ruimtelijke ontwikkeling binnen dat toegestane ruimtebeslag te doen plaatsvinden;
 - c. ingeval van stedelijke ontwikkeling toepassing is gegeven aan artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (ladder voor duurzame verstedelijking);
 - d. een bestemmingsplan buiten bestaand stedelijk gebied bepaalt dat gebouwen, bijbehorende bouwwerken en andere permanente voorzieningen binnen het bouwperceel worden opgericht en daarbinnen worden geconcentreerd.
3. Ten behoeve van het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit bevat de toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid een verantwoording waaruit blijkt dat:
 - a. In het bestemmingsplan rekening is gehouden met de gevolgen van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling voor de in het plan begrepen gronden en de naaste omgeving, in het bijzonder wat betreft de bodemkwaliteit, de waterhuishouding, de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, de cultuurhistorische waarden, de ecologische waarden, de aardkundige waarden en de landschappelijke waarden;
 - b. De omvang van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling, de omvang van de bebouwing en de beoogde functie, past in de omgeving gelet op de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten die de ontwikkeling op die functies heeft, waaronder de effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid;
 - c. een op de beoogde ruimtelijke ontwikkeling afgestemde afwijking van het personen- en goederenvervoer is verzekerd, waaronder een goede aansluiting op de aanwezige infrastructuur van weg, water of spoor, inclusief openbaar vervoer, een en ander onder onverminderd hetgeen in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en elders in deze verordening is bepaald.

3.2 Kwaliteitsverbetering van het landschap

1. Een bestemmingsplan dat een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk maakt, bepaalt dat die ruimtelijke ontwikkeling gepaard gaat met een fysieke verbetering van de aanwezige of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied of de omgeving;
2. De toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat een verantwoording:
 - a. van de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde verbetering financieel, juridisch en feitelijk is geborgd;
 - b. dat de in het eerste lid bedoelde verbetering past binnen de hoofdlijnen van het te voeren ruimtelijk beleid voor dat gebied.
3. De in het eerste lid bedoelde verbetering kan mede betreffen:
 - a. De landschappelijke inpassing van bebouwing, voor zover expliciet vereist op grond van deze verordening;
 - b. het toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen die een bijdrage leveren aan de versterking van de landschapsstructuur of de relatie stad-land;
 - c. activiteiten, gericht op behoud of herstel van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing of terreinen;
 - d. het wegnemen van verharding;
 - e. het slopen van bebouwing;
 - f. een fysieke bijdrage aan de realisering van de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingzones.
4. Indien een kwaliteitsverbetering als bedoeld in het eerste lid niet is verzekerd, wordt het bestemmingsplan slechts vastgesteld indien een passende financiële bijdrage in een landschapsfonds is verzekerd en wordt over de werking van dat fonds regelmatig verslag gedaan in het regionaal ruimtelijk overleg.
5. In afwijking van het bepaalde in dit artikel kan de toelichting van een bestemmingsplan een verantwoording bevatten over de wijze waarop de afspraken over de kwaliteitsverbetering van het landschap, die zijn gemaakt in het regionaal ruimtelijk overleg.

(Artikel 3: Bevordering van ruimtelijke kwaliteit.)

2. Beleidskader

2.2 Kwaliteitsverbetering

De gebiedsvisie die is opgesteld door Werkplaats De Gruyter zal leidend zijn als basis voor de visie omtrent de N629.

Het principe voor kwaliteitsverbetering van het landschap is in principe van toepassing op alle ruimtelijke ontwikkelingen die plaatshebben buiten het bestaand stedelijk gebied, zoals begreep in de Verordening ruimte 2014 (hierna te noemen: Vr). In artikel 3.2 van de Vr is onder lid 5 opgenomen dat ‘de toelichting van een bestemmingsplan een verantwoording kan bevatten over de wijze waarop de afspraken over de kwaliteitsverbetering van het landschap, die zijn gemaakt in het regionaal ruimtelijk overleg, bedoeld in artikel 37.4, onder b, worden nagekomen’.

De regio West-Brabant is landschappelijk gezien een regio met grote verschillen. Waar het zuidelijk gedeelte overwegend bestaat uit een meer kleinschalig landschap op zandgronden, wordt het landschap naar het noorden toe grootschaliger met open polders op zee- en rivierklei. In het landschap komen ook relicten uit het verleden voor, zoals linies, vestingen en turfscherven. Ook de infrastructuur en de verstedelijking bepalen voor een groot deel het beeld van het landschap.

Vanwege deze diversiteit zal de ene gemeente andere gedachten hebben bij kwaliteitsverbetering van het landschap dan de andere. Het afsprakenkader biedt ruimte voor kwaliteitsverbetering in en van verschillende landschappen en voor verschillende gedachten over kwaliteitsverbetering. In dit afsprakenkader is de minimale basisinspanning voor de investering in het landschap opgenomen. Gemeenten kunnen er voor kiezen een grotere investering te vragen voor ontwikkelingen in het buitengebied.

Doel van het afsprakenkader

Deze notitie geeft aan hoe de gemeenten in de regio West-Brabant toepassing geven aan artikel 3.2. Kwaliteitsverbetering van het landschap van de provinciale verordening.

Deze notitie biedt:

- een eenduidig regionaal beleidskader en methodiek voor de West-Brabantse gemeenten, met uitzondering van de gemeente Steenbergen, met instemming van de provincie Noord-Brabant;
- duidelijkheid over hoe aan het principe Kwaliteitsverbetering van het landschap uitvoering gegeven kan worden in te ontwikkelen bestemmingsplannen in overeenstemming met de Verordening ruimte;
- de mogelijkheid tot maatwerk. Voor gemeenten is het mogelijk om de ‘couleur locale’ te behouden.

Het afsprakenkader biedt duidelijkheid voor het grootste gedeelte van de

buitenstedelijke ruimtelijke ontwikkelingen. In het afsprakenkader is opgenomen of en welke vorm van kwaliteitsverbetering van toepassing is bij ontwikkelingen, aan de hand van een drietal categorieën. Niet alle buitenstedelijke ruimtelijke ontwikkelingen zijn vooraf in een categorie te plaatsen. In dergelijke situaties blijft het noodzakelijk om aan artikel 3.2 Vr te blijven voldoen, maar zal in overleg tussen initiatiefnemer, gemeente en provincie naar maatwerkoplossingen moeten worden gezocht. Deze zullen in lijn met de voorliggende notitie moeten zijn.

Het is van belang op te merken dat het afsprakenkader niet de aanvaardbaarheid of wenselijkheid van een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling bepaalt. Deze afweging wordt gemaakt in besluitvormingsprocessen op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Het is aan het bevoegd gezag om hier een besluit over te nemen. Alleen indien het bevoegd gezag besluit mee te werken aan een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling is het Afsprakenkader Kwaliteitsverbetering van het Landschap van toepassing.

Systematiek regionaal afsprakenkader

Artikel 3.2 stelt dat elke ruimtelijke ontwikkeling, buiten het “bestaand stedelijk gebied” (zoals is aangeduid in de Vr) gepaard moet gaan met een kwaliteitsverbetering van het landschap.

Onder kwaliteitsverbetering wordt verstaan: landschappelijke inpassing (van bebouwing), toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen die een bijdrage leveren aan de versterking van de landschapsstructuur of de relatie stad-land, activiteiten gericht op behoud of herstel van cultuurhistorische waardevolle bebouwing of terreinen, wegnemen van verharding, slopen van bebouwing, een fysieke bijdrage aan de realisering van de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingzones. Ook voorzieningen ten behoeve van extensieve recreatie, extra investeringen in beeldkwaliteit en watergerelateerde elementen, zoals poelen, worden als kwaliteitsverbetering van het landschap gezien. Groen- of landschappelijke structuren die onderdeel uitmaken van een stedelijke uitbreiding/ontwikkeling of de inrichting van (recreatieve) bedrijfspercelen worden hier niet toe gerekend. Landschappelijke inpassing van deze gebieden en terreinen in het buitengebied wel.

De regio West-Brabant meent dat het begrip “elke ruimtelijke ontwikkeling” genuanceerd moet worden op basis van de ruimtelijke invloed die een beoogde ruimtelijke ontwikkeling heeft op de omgeving. In het regionale afsprakenkader is sprake van een indeling in 3 categorieën waarmee een nuancering is aangebracht in ruimtelijke ontwikkelingen naar aard en omvang:

- Categorie 1: Ruimtelijke ontwikkelingen met nauwelijks tot geen landschappelijke invloed en waarbij geen (extra) kwaliteitsverbetering van het landschap wordt geëist.
- Categorie 2: Ruimtelijke ontwikkelingen met weinig landschappelijke invloed, dan wel ruimtelijke ontwikkelingen die van nature aan het buitengebied zijn gebonden, of plaatsvinden in hiervoor aangewezen gebieden. De kwaliteitsverbetering vindt plaats in de vorm van landschappelijke inpassingsmaatregelen. Deze categorie is niet limitatief.
- Categorie 3: Ruimtelijke ontwikkelingen welke niet tot categorie 1 of 2 behoren. De kwaliteitsverbetering wordt berekend op basis van de bestemmingswinst.

Maatwerk tbv de ontwikkeling van de N629

De ontwikkeling van een nieuwe weg valt onder een categorie 3 ontwikkeling. De regio West-Brabant volgt in de rekenmethodiek de Handreiking Kwaliteitsverbetering van het landschap. Dit gaat uit van de investering van een percentage van de bestemmingswinst. Aangezien het voor een weg niet mogelijk is om de bestemmingswinst te berekenen wordt er in dit geval een maatwerkoplossing gezocht die in verhouding staat met de ontwikkeling.

In het geval van de N629 wordt de kwaliteitsverbetering van het landschap op twee manieren vormgegeven:

1. De nieuwe N629 wordt landschappelijk ingepast. Dit is uitgewerkt in het document “landschappelijke inpassing” dat Antea heeft opgesteld.
2. Er wordt in het gebied tussen Oosterhout, Dongen, Oosteind en De Duiventoren, het gebied waarin de nieuwe weg komt te liggen, een investering kwaliteitsverbetering gedaan. Hiertoe wordt er een bijdrage in een fonds gestort, speciaal voor dit gebied. In hoofdstuk 4 worden twee onderwerpen/actiepunten genoemd die gezamenlijk met de gemeenten Oosterhout en Dongen verder moeten worden uitgewerkt, waarvoor dit bedrag beschikbaar is.

3. Kwaliteitsverbeteringen

In artikel 3.2 van de Verordening ruimte is bepaald dat landschappelijke kwaliteitsverbetering breed moet worden gezien. Het kan zowel gaan om de versterking van landschappelijke en natuurlijke waarden, maar ook om het opwaarderen van de recreatieve kwaliteit van een gebied.

3. Kwaliteitsverbeteringen

3.1 Nieuwe mobiliteitsverhoudingen in het gebied

De originele Heistraat maakt deel uit van het lokale systeem en is verbonden met elk polderweggetje en de aanliggende bedrijven in het landschap.

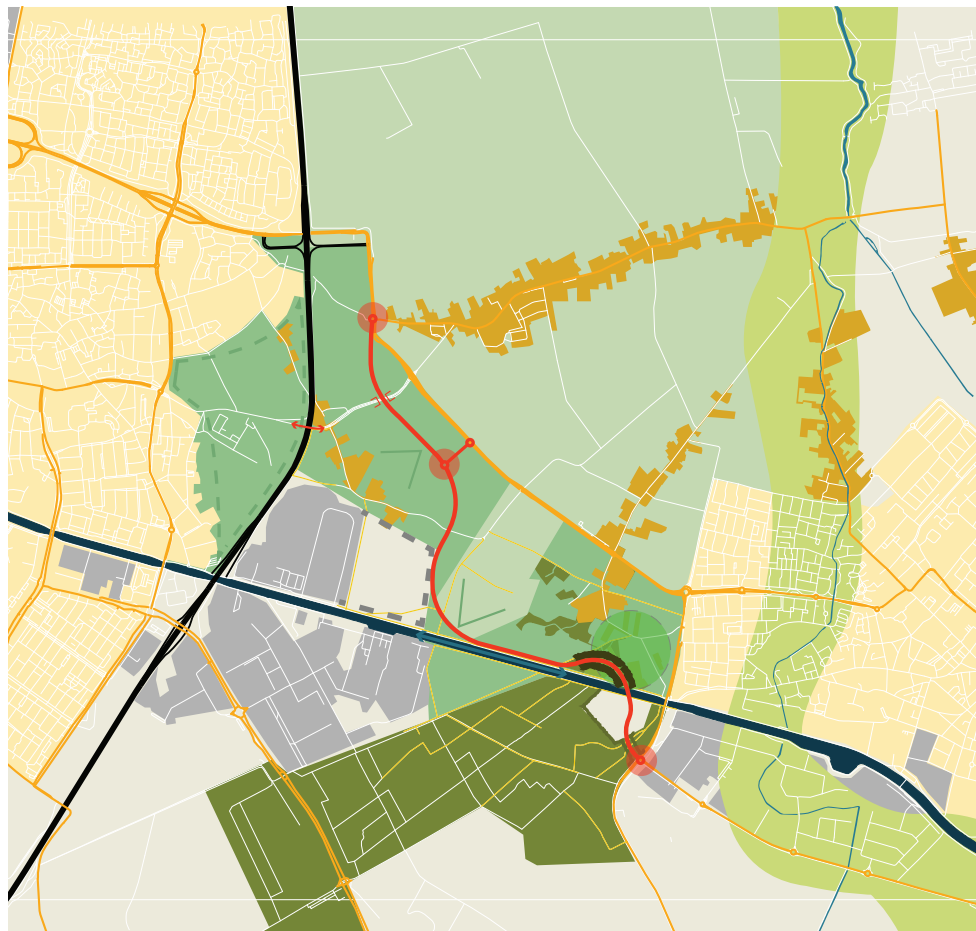
De N629 heeft drie kruispunten waarmee de weg zich met haar context verbindt. Afwijzend richting de overige verbindingen. Op de kruispunten na waar de nieuwe N629 zich met haar omgeving verbindt neemt de weg een afwijzende houding aan naar de overige straten, wegen en ontsluitingen af. Door deze opzet ontstaat er een efficiënte en rustige weg, maar doordat deze relatief weinig verbindingen heeft ligt de N629 geïsoleerd in het landschap.

3. Kwaliteitsverbeteringen

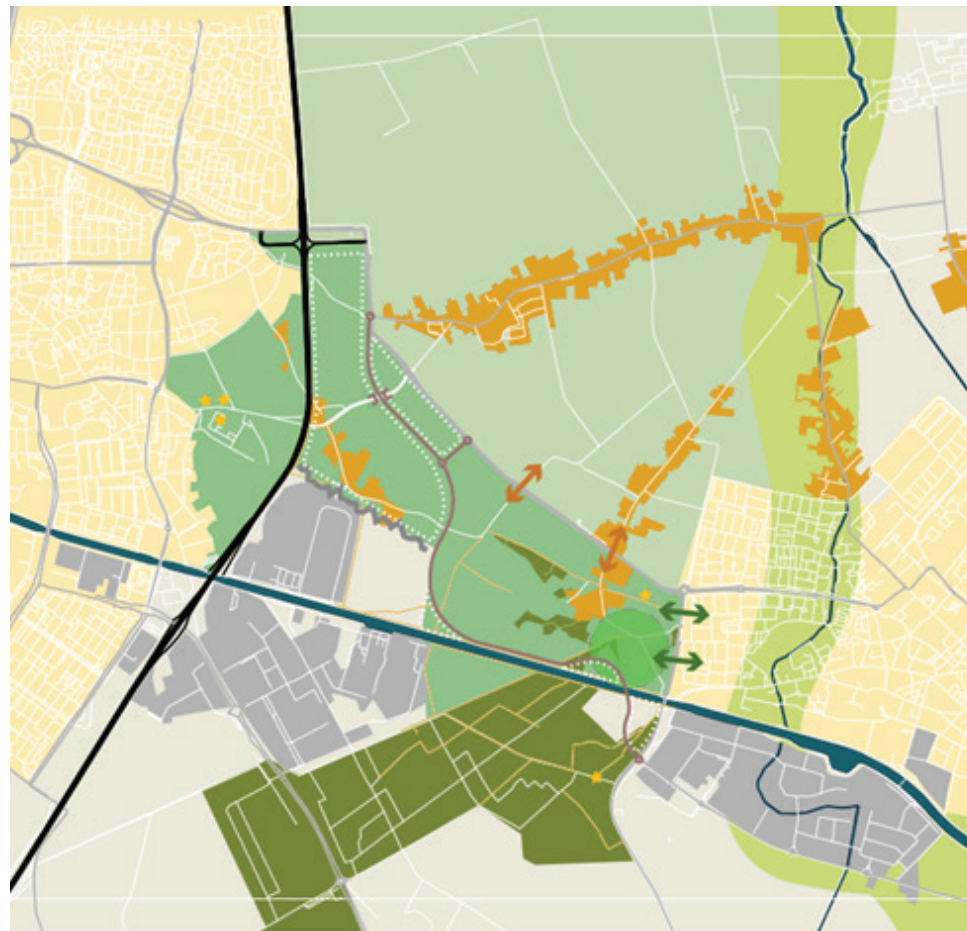
3.2 Ruimtelijke vertrekpunten: Weg

Doordat de weg verschillende karakteristieke landschappen doorsnijdt is de beleving van de opbouw van het landschap groot. Deze doorsnijding kan versterkt worden door de weg in te passen als een parkway. Waarbij de weg zich plooit naar het landschap waar hij doorheen gaat. Waardoor de beleving en afwisseling van akker, weide of bos wordt versterkt.

3.3 Ruimtelijke vertrekpunten: Landschap

Met de komst van het nieuwe tracé wordt ook een nieuwe barrière in het landschap opgelegd. Hierbij dreigt het gevaar van fragmentatie en versnippering. Daarnaast leidt het tracé tot loze restruimtes. Tegelijkertijd biedt de aanleg van het tracé kansen om oude linten te herstellen en de relatie tussen Dongen en het landschap te versterken.

3. Kwaliteitsverbeteringen

3.4 Visie Groen en ecologie

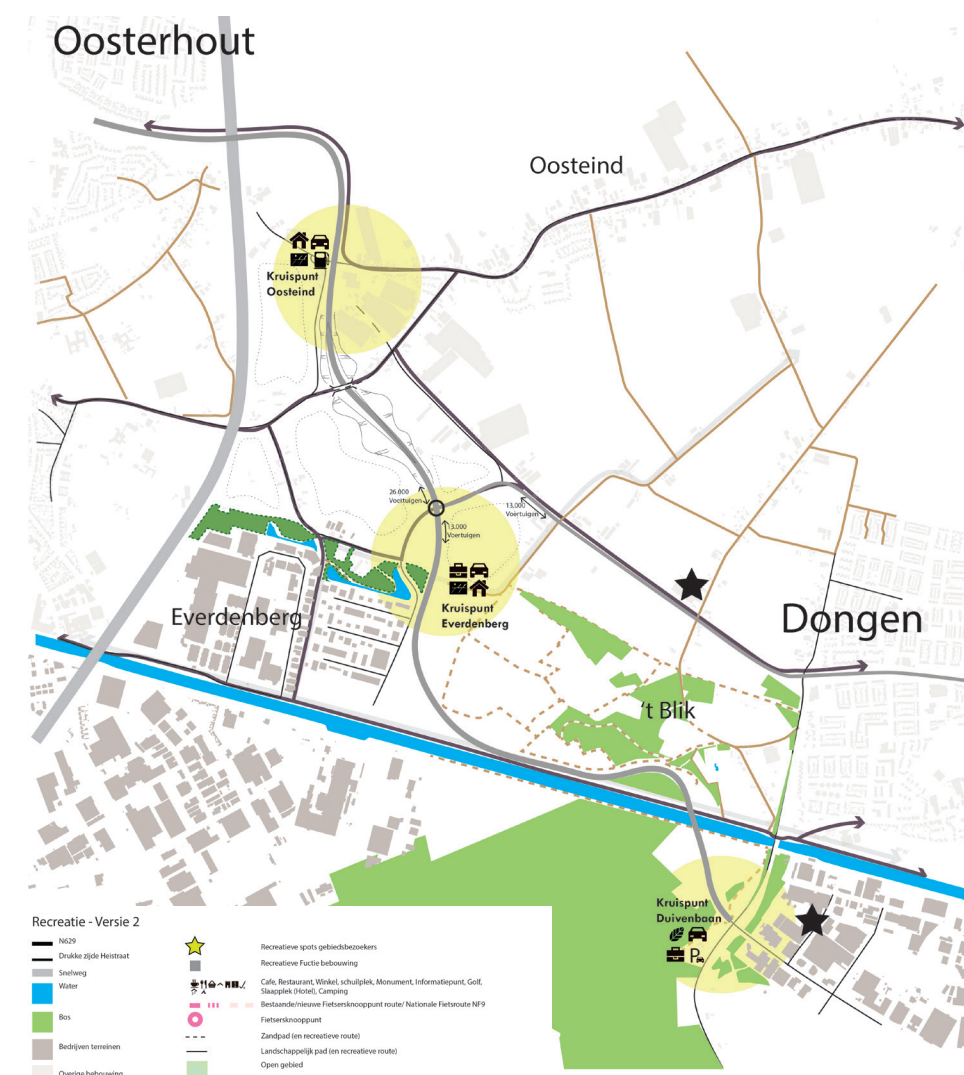
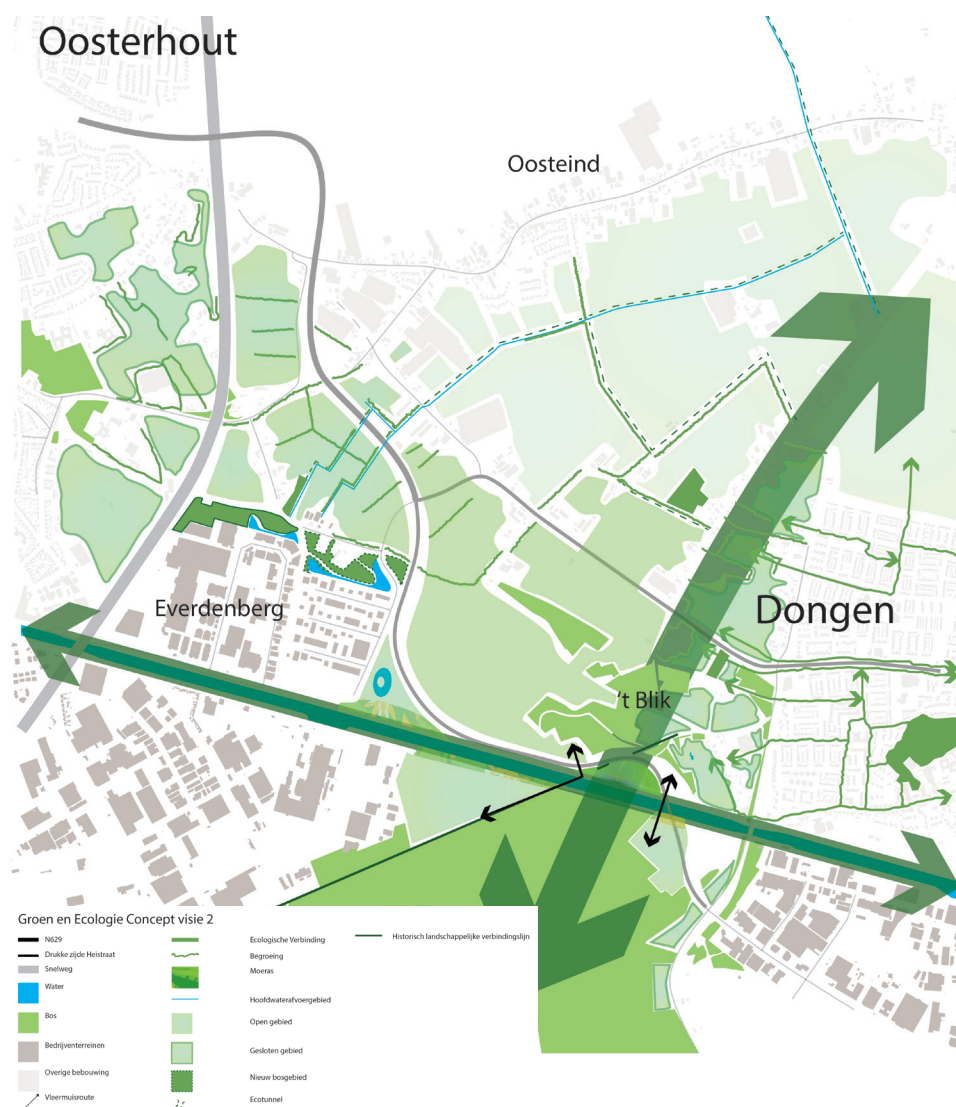
Met de komst van het nieuwe tracé wordt het natuurnetwerk Nederland tussen De Duiventoren en 't Blok nogmaals doorsneden. De ecologische verbinding is vooral van belang voor vleermuizen en reeën die de oversteek maken. Voor de reeën worden goede FUP's (Fauna Uittreed Plaatsen) aan het kanaal voorgesteld en verder zijn begeleiding langs de weg met hekwerk en begroeiing belangrijk. Een doorgang onder het tracé moet hoog en breed genoeg zijn zodat herten duidelijk uitzicht hebben naar de andere kant van de weg. Voor vleermuizen zijn hoge bomen zoals populieren belangrijk om ze over de weg te begeleiden. Ook amberkleurige lage wegverlichting helpt desoriëntatie bij vleermuizen te voorkomen. Een groenverbinding doorgetrokken naar het noorden begrenst de bebouwde kom van Dongen en zorgt voor een zachte overgang van dorp naar landschap.

3.5 Visie Recreatie

De verschillende functies in het gebied zoals de ijzertijdboerderij, Vlaamse schuur, biologische kwekerij, minicampings en natuurtuinen, zorgen voor een gevarieerd gebied met een afwisselend recreatief aanbod. Daarnaast hebben De Duiventoren en de Heilige Driehoek ook een recreatieve aantrekkingskracht. Andere populaire bestemmingen zijn de Avri en Van Cranenbroek die veel bezoekers trekken. Met de komst van het nieuwe tracé worden een aantal zandpaden doorsneden die onderdeel uitmaken van het lokale wandelnetwerk. Het afmaken van deze rondjes is onderdeel van de recreatieve visie. Uitbreiding van het fietsnetwerk kan daarnaast de Heilige Driehoek, De Duiventoren, 't Blok, Avri en Van Cranenbroek met elkaar verbinden. Een goede recreatieve verbinding tussen De Duiventoren en 't Blok is daarnaast onontbeerlijk voor de sportverenigingen die beide natuurgebieden gebruiken.

3.6 Functionaliteit en Bereikbaarheid

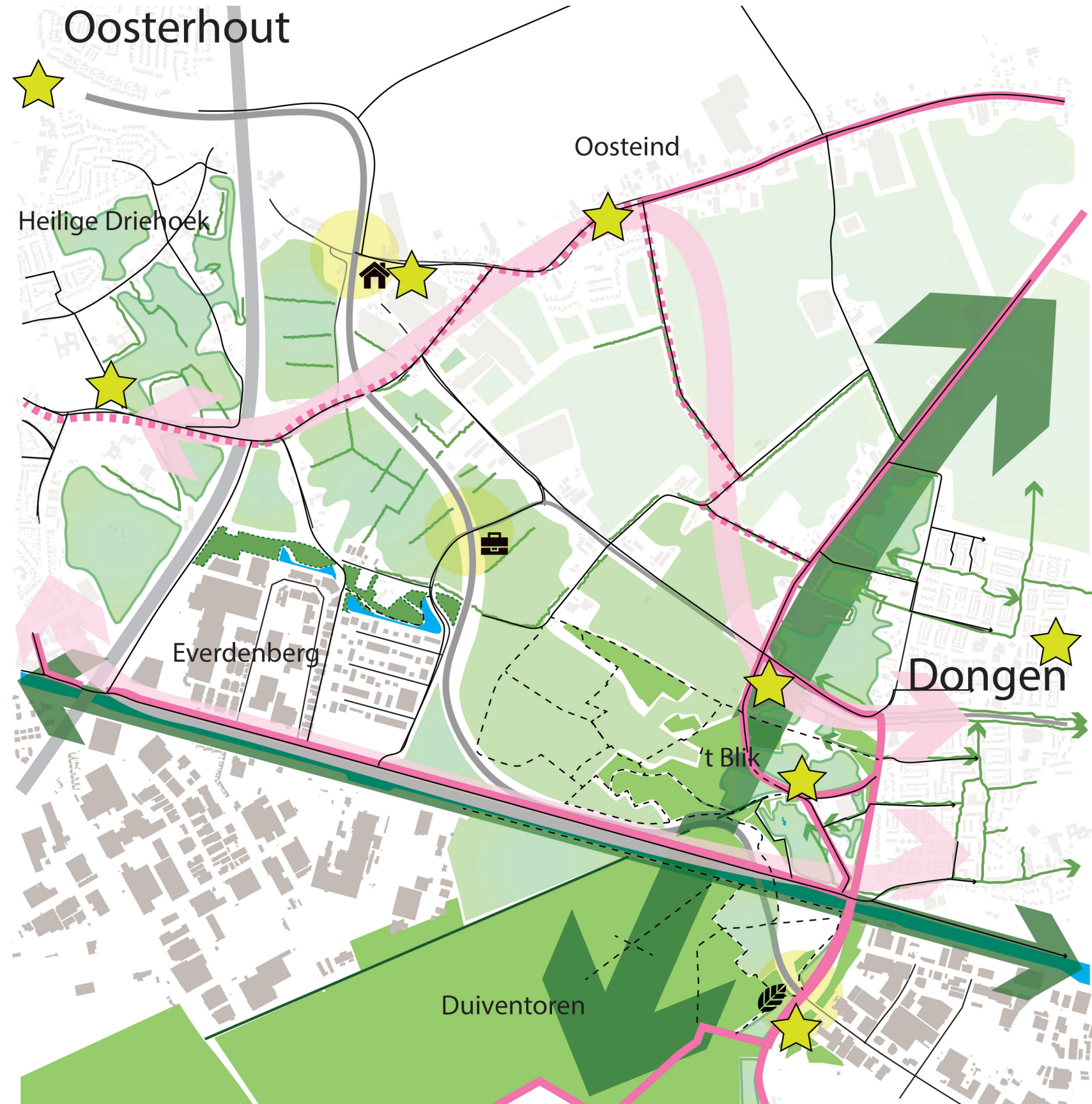
Door het nieuwe tracé voor de N629 wordt de huidige weg afgewaardeerd. Dit betekent dat de weg een stuk rustiger wordt en een andere inpassing in het landschap kan innemen. Tevens biedt de aanleg voor het nieuwe tracé ook nieuwe knooppunten. Langs deze knooppunten is verschillende ruimtelijke ontwikkeling mogelijk. Het huidige wandelnetwerk wordt door de komst van de weg verstoord. Maar, door de afwaardering van de huidige Heistraat, ontstaan er mogelijkheden dit netwerk uit te breiden naar het noorden.

3. Kwaliteitsverbeteringen

3.7 Algehele visie

Deze kaart is een samenvatting van alle ruimtelijke in- en aanpassingen ten gevolge van de nieuwe N629 op de hoofdthema's groen & ecologie, functionaliteit & bereikbaarheid en recreatie.

4. Actiepunten

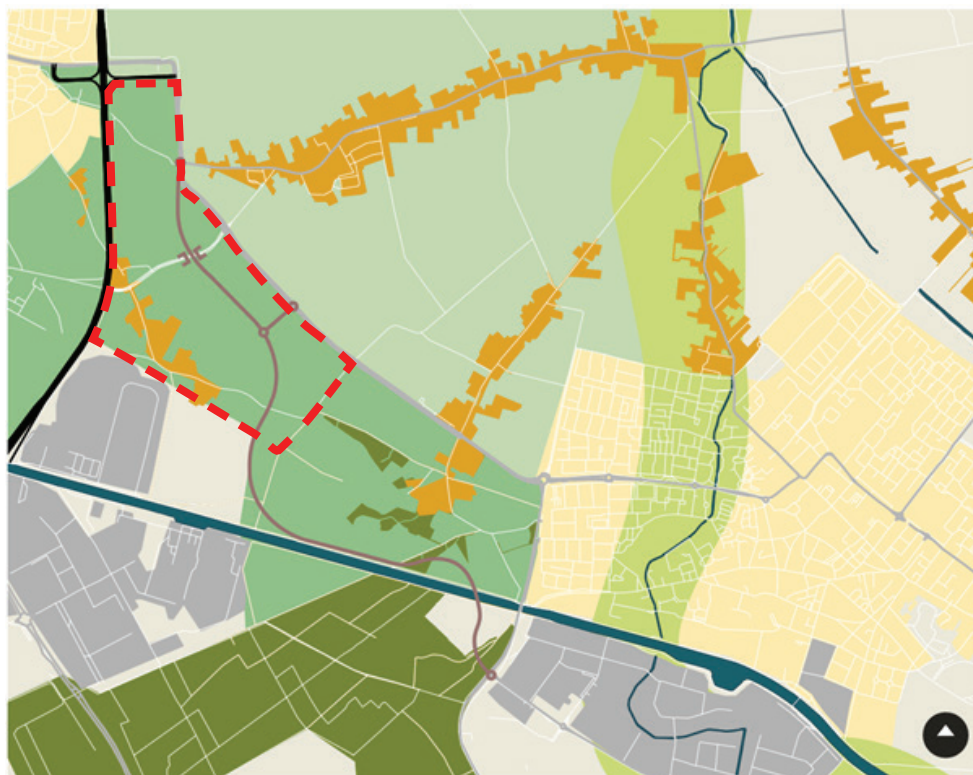
4. Actiepunten

4.1 (Her-) Ontwikkeling Mozaïeklandschap

Tussen Everdenberg-oost en Heistraat ligt de landschapstypologie 'Mozaïeklandschap'. Door het potstalsysteem zijn bolle akkers gevormd. Boerderijen zakken weg achter de bolling waardoor bebouwing naadloos opgaat in het landschap. Houtwallen en hagen, welke vroeger diende ter bescherming van de akkers, zijn hier en daar nog aanwezig in het landschap. Deze verhogen nu de biodiversiteit van het gebied.

Daarnaast wordt de infrastructuur gekenmerkt door zandpaden en een paar oude klinkerbestratingen. Deze slingeren langs de akkers en de bebouwing ligt vaak in de knikken van de weg. De zandpaden vormen een belangrijk onderdeel in het recreatief netwerk voor zowel korte als lange wandelingen. Kleinschaligheid kenmerkt dit landschap.

Het doel van dit plan is onder andere het versterken van het Mozaïeklandschap in de omgeving van Oosterhout. Dit gebeurt door middel van de herintroductie van de houtwallen. De N629 zal hierbij de structuurdrager zijn. Dit biedt ruimte voor de introductie van bospercelen, laanbeplanting en houtwallen dwars op de weg. Concrete locaties zijn aangegeven op de kaart "Introductie mozaïeklandschap en versterking van de groenstructuur" op pagina 14.

4.2 Ecologie en recreatie versterken in 't Blik

't Blik is een natuurgebied in de omgeving van Dongen. 't Blik en omgeving in huidige vorm kan omschreven worden als: versnipperd, beperkt toegankelijk, lastig te lezen en heeft geen logische verbindingen. De algemene verkeersveiligheid wordt door vrijwel alle deelnemers als ergerlijk beschouwd.

't Blik heeft op recreatief gebied veel potentie. Het is noodzakelijk dat het gebied toegankelijker en verkeersveiliger wordt gemaakt en dat er logische verbindingen worden gelegd. De recreatieve toegankelijkheid van 't Blik wordt versterkt door middel van het compleet maken van de routes en de bewegwijzering te verbeteren.

Natuur en groen spelen een belangrijke rol voor de ruimtelijke kwaliteit in 't Blik. De volgende maatregelen zijn dan ook noodzakelijk voor het behouden van deze waarden, het verbeteren van de fauna oversteekbaarheid t.o.v. het Wilhelminakanaal en de nieuwe N629.

Om de aanwezige kracht in het gebied te ondersteunen wordt er gebruik gemaakt van lokale ideeën, een voorbeeld hiervan is het Dromenlab welke al veel goede ideeën heeft opgeleverd. Hierin kwam ook naar voren dat het uitbreiden van aanwezige bosgebieden en investeren in de nieuwe algemene natuur van groot belang is voor 't Blik. Concrete locaties zijn aangegeven op de kaart "Introductie mozaïeklandschap en versterking van de groenstructuur" op pagina 14.

Samengevat zal worden geïnvesteerd in het versterken van de ecologie en recreatie in 't Blik door:

- Ontsnippering van het gebied, bijvoorbeeld door Houtwallen en een structuur van bomenrijen.
- Het herstellen en verbeteren van recreatieve verbindingen en bereikbaarheid (te voet en per fiets) binnen het gebied ('rondjes') en van/naar dit gebied, met name naar de kern Dongen. Bijv. door bewegwijzering, creëren van doorsteken en 'rondjes' en investeren in rust-, ontmoetingsplaatsen en door gebruik te maken van historische lijnen in het gebied.
- Investeren in de ecologische waarden, door investeringen in faunapassages (in samenwerking met Rijkswaterstaat) in de Noord-Zuid-as (Wilhelminakanaal en N629) en nieuwe natuur (bijv. planten 'overhoeken'). Ook de (her) introductie van water is van belang voor de biodiversiteit in het gebied.
- Benutten van de lokale kracht, ideeën en initiatieven uit het gebied zelf en deze te faciliteren.

4.3 Investeringskosten

N.t.b.

4.4 Juridische borging

N.t.b.

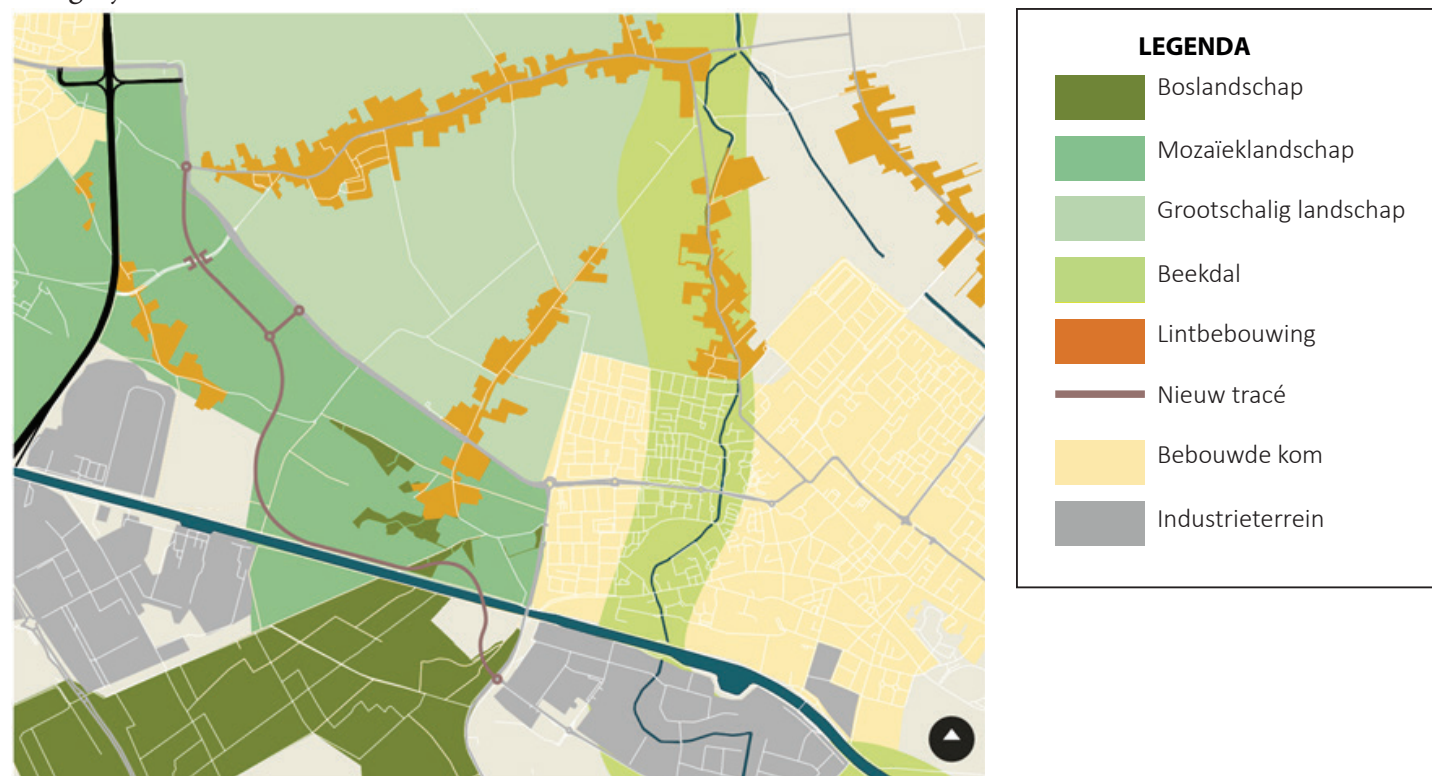
Introductie mozaïeklandschap en versterking van de groenstructuur.

5. Bijlagen

5.1 Landschappen

Het landschap tussen Dongen en Oosterhout is onder te verdelen in componenten op verschillende schaalniveaus. De geomorfologie is onderliggend. Een cultuurhistorische analyse laat zien hoe men deze gronden naar eigen hand heeft gezet. Aan de hand hiervan zijn 4 landschapstypologieën te onderscheiden, elk met hun eigen karakteriserende elementen. Daarnaast zijn er nog een aantal structureerde elementen die in het landschap aanwezig zijn, zoals de karakteristieke linten.

5.2 Boslandschap

Ten zuiden van het nieuwe tracé bevindt zich de toegang tot het bos De Duiventoren. De naam heeft het gebied mogelijk te danken aan Willem van Duivenvoorde (1290 - 1353), die in de 14e eeuw dit bos bezat. Bij een nabijgelegen boerderij heeft zich ook een duiventoren bevonden. De oorspronkelijke duiventoren, behorende bij de verbrande hoeve, was in 1744 al in vervallen staat. Door onder meer de aanleg van het Wilhelminakanaal werd dit terrein overigens van het huidige natuurgebied afgesneden. Wel is in het gebied nog een grachtenstelsel te vinden.

Kenmerkend element voor het bos is het oude lint van Dongen naar Breda welke nu de bosrand vormt. Hetzelfde lint loopt door in 't Blik. Oude verkavelingspatronen van de vroegere houtproductie zijn nog steeds aanwezig. Zandpaden en lanen zijn nu dragers van een recreatief netwerk. In het bos bevinden zich ook een aantal boskamers, waardoor er een overgang van dichte en open gebieden ontstaat.

5.3 Mozaïeklandschap

Aan de overkant van het Wilhelminakanaal ligt de landschapstypologie 'akkerland'. Door het potstalsysteem zijn bolle akkers gevormd. Boerderijen zakken weg achter de bolling waardoor bebouwing naadloos opgaat in het landschap. Houtwallen en hagen, welke vroeger diende ter bescherming van de akkers, zijn hier en daar nog aanwezig in het landschap. Deze verhogen nu de biodiversiteit van het gebied. Daarnaast wordt de infrastructuur gekenmerkt door zandpaden en een paar oude klinkerbestratingen. Deze slingeren langs de akkers en de bebouwing ligt vaak in de knikken van de weg. De zandpaden vormen een belangrijk onderdeel in het recreatief netwerk voor zowel korte als lange wandelingen. Kleinschaligheid kenmerkt dit landschap.

5.4 Grootschalig landschap

De huidige N629 ligt grofweg op de overgang van akker- naar polderlandschap. Hier wordt het gebied gekenmerkt door weids uitzicht en langgerekte grasvelden. Infrastructuur ligt opgetild op dijklichamen door het gebied. Slootjes zorgen voor de ontwatering en zijn nu en dan beplant met een singel. Dwars door het landschap loopt nog een oud kerkenpad die de Berkstraat met de kerk van Oosteind verbindt. Bebouwing ligt vaak als solitaire cluster aan de linten in het landschap, vaak ingepakt in groen.

